

Handläggare

Sara Ek
Telefon: 08-50835168
Amina Engman Bel Haj
Telefon: 08-50835768

Till

Arbetsmarknadsnämnden
den 21 oktober 2025

Yttrande över remiss av handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter.

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/870

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat *handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter till arbetsmarknadsnämnden* för yttrande.

Handlingsplanen syftar till att stärka arbetet med att tillgodose de nationella minoriteternas och urfolket samernas rättigheter och riktar sig till samtliga nämnder och bolagsstyrelser.

Arbetsmarknadsförvaltningen ser positivt på framtagandet av handlingsplanen och att den kan bidra till att stärka arbetet för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter.

Arbetsmarknadsförvaltningen betonar vikten av:

- att modeller och arbetssätt från MR-programmet presenteras i samtliga handlingsplaner som en påminnelse.
- att dispositionen görs mer lättillgänglig och
- att lagrummet lyfts tydligare, exempelvis utifrån egen rubriksättning i bakgrundsavsnittet.

Bakgrund

De nationella minoriteternas rättigheter är skyddade i enlighet med Europarådets ramkonvention om skydd för de nationella minoriteterna och den europeiska stadgan om landsdels – eller minoritetsspråk. Utöver detta har FN antagit en deklaration som bland annat betonar urfolks rätt till självbestämmande.

Stockholm stads program för mänskliga rättigheter (MR-programmet) antogs i kommunfullmäktige 16 december 2024.

Programmet ska fungera som ett paraply för sex tillhörande handlingsplaner där handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter utgör en av dessa.

Arbetet med de mänskliga rättigheterna på arbetsmarknadsförvaltningen bygger på kunskapshöjande insatser, systematik och lärande. Förvaltningen har ett eget nätverk för mänskliga rättigheter där olika teman kopplat till de mänskliga rättigheterna lyfts med syfte att ge stöd för vidare arbete på förvaltningens avdelningar och enheter. Kunskapshöjande insatser, föreläsningar och workshops är återkommande på förvaltningen.

Ärendet

Handlingsplanens övergripande mål är: *Staden säkerställer att nationella minoriteter och urfolket samerna har full tillgång till sina rättigheter.*

Handlingsplanen utgår ifrån MR-programmets fokusområden Kunskap och information, välfärd och service och delaktighet och inflytande. Varje fokusområde har tillhörande effektmål och resultatmål med syfte att skapa styrning samtidigt som de skapar en flexibilitet för nämnder och bolagsstyrelser att själva formulera aktiviteter för att nå målen.

Handlingsplanen sträcker sig till 2030.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom staben för strategi och samordning vid arbetsmarknadsförvaltningen. Vuxenutbildning Stockholm och Jobbtorg Stockholm har deltagit i ärendets beredning.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig positiv till handlingsplanen för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter. Handlingsplanen utgör ett viktigt dokument för att intensifiera arbetet och att skapa styrning och handlingskraft. Positivt är även att det ges utrymme för nämnder och bolag att själva ta fram adekvata aktiviteter inom ramen för sina verksamhetsområden.

I MR-programmet presenteras både en modell för uppföljning samt ett arbetssätt (rättighetsbaserat arbetssätt). Dessa två presenteras i handlingsplan mot rasism och bör även läggas till samtliga handlingsplaner.

Disposition, rubriksättning och läsbarhet

Förvaltningen välkomnar överlag den höga ambitionsnivån vad gäller utvecklingen av flera handlingsplaner inom området mänskliga rättigheter. Det bör dock uppmärksammas att ett stort

antal parallella planer kan försvåra överblicken över mål och aktiviteter samt bidra till en tungrodd struktur.

Dispositionen skulle kunna göras mer lättillgängligt och konkret genom att samla alla mål och förslag på aktiviteter i ett eget avsnitt. På samma sätt skulle en översyn av rubriksättningen öka läsbarheten. Till exempel kan avsnitt med mycket text delas upp med underrubriker som ger stöd till läsaren. Ett exempel på detta kan vara stycket med rubriken *ansvarsfördelning*. Där skulle man med fördel kunna ha underrubrikerna *alla nämnder och bolagsstyrelser*, *kommunstyrelsen* och *kontaktperson*.

Resultatmålen som beskrivs i handlingsplanerna tenderar att i vissa avsnitt vara formulerade mer som aktiviteter än resultatmål.

Upphandling och lagrum

Antidiskrimineringsklausulen finns med som krav i samtliga upphandlingar och perspektiv kopplade till nationella minoriteter beaktas på så sätt i våra upphandlingsprocesser. Önskvärt vore utöver detta att upphandlade verksamheter också omfattas av samma krav på inkludering, likabehandling och respekt för rättigheter som stadens egna verksamheter.

De nationella minoriteterna och urfolket samernas rättigheter är fastställda enligt svensk lag, varför arbetsmarknadsförvaltningen gärna ser att lagrummet lyfts än tydligare, exempelvis utifrån egen rubriksättning i bakgrundsavsnittet.

Diskriminering i arbetslivet

De nationella minoriteterna och urfolket samerna är i olika grad drabbade av rasism i arbetslivet. Förvaltningen saknar perspektivet om hur diskriminering på arbetsmarknaden påverkar individens möjlighet att forma sitt eget liv.

Internt arbete

För att säkerställa att handlingsplanernas mål efterlevs efterfrågas en skrivning om vikten av ett internt antidiskrimineringsarbete som genomsyrar stadens medarbetare och den interna strukturen.

Karina Uddén
Förvaltningschef
Arbetsmarknadsförvaltningen

Amanda Broman
Avdelningschef
Arbetsmarknadsförvaltningen

Bilaga

Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolkets samernas rättigheter